

COMPENSATIECOMMISSIE

Zaaknummer Compensatiecommissie 2015CC690

Zaaknummer Klachtencommissie 2010T203

datum uitspraak 20/04/2016

De Compensatiecommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (hierna ook te noemen: de Compensatiecommissie) geeft op grond van de Compensatieregeling R.-K. Kerk Nederland, Compensatie na seksueel misbruik (hierna ook te noemen: de Compensatieregeling), het volgende advies naar aanleiding van de aanvraag tot compensatie door:

[naam],
geboren op [datum],
wonende te [plaats],
hierna te noemen: verzoekster,
bijgestaan door: mr. A.W.E.S. van Duyneveldt-Franken,
advocaat te Leiden,

te voldoen door:

het Bisdom Rotterdam,
gevestigd te Rotterdam,
hierna te noemen: verweerder.

1. Verloop van de procedure

1.1 Ter verkrijging van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland, zijn door de griffie van de Compensatiecommissie de navolgende stukken ontvangen:

a. het aanvraagformulier, ontvangen op 22 september 2015 voor het verkrijgen van compensatie wegens vastgesteld seksueel misbruik van een meerderjarige door een persoon verbonden aan een R.-K. instelling in Nederland, vergezeld van het advies van de Klachtencommissie d.d. 13 oktober 2011 met zaaknummer 2010T203, waarin het seksueel misbruik gegrond is verklaard, alsmede de brief van 14 november 2011, waarin verweerder te kennen geeft de gegrondverklaring over te nemen. Het antwoordformulier van de zijde van verweerder is ook ontvangen.

b. in reactie op de brief van de Compensatiecommissie d.d. 1 oktober 2015 aan de advocaat van verzoekster is van de zijde van verzoekster ontvangen een brief d.d. 26 november 2015 (met bijlagen) waarin door haar wordt beargumenteerd waarom in het geval van verzoekster sprake zou zijn geweest van ‘weerloosheid’ ten tijde van het misbruik. Verweerder heeft daarop bij brief van 6 oktober 2015 gereageerd.

1.2 Door het indienen van het aanvraagformulier heeft verzoekster aangegeven akkoord te gaan met de Compensatieregeling. Ook verweerder heeft de Compensatieregeling aanvaard. Beide partijen hebben afschriften gekregen van alle genoemde stukken die deel uitmaken van het dossier waarover de Compensatiecommissie beschikt.

2. De vaststaande feiten

Voor de beoordeling van de aanvraag tot compensatie gaat de Compensatiecommissie uit van de feiten en omstandigheden, zoals deze door de Klachtencommissie in haar advies zijn vastgesteld en gegrond zijn bevonden. Kort weergegeven en nader beschreven in het advies van de Klachtencommissie gaat het in deze zaak om het navolgende seksueel misbruik.

Verzoekster verrichtte in de loop van [periode] in toenemende mate diverse werkzaamheden in de parochie van de [naam parochie] te [plaats], alwaar [voornamen] [aangeklaagde] (hierna: [aangeklaagde]) destijds pastoor was. In die periode heeft verzoekster twee kinderen gekregen. In januari [jaartal] is verzoekster bevallen van een doodgeboren [kind], geheten [naam kind]. [aangeklaagde] belde na het overlijden van [naam kind] verzoekster als een van de eersten op en heeft de begrafenis van [naam kind] verzorgd.

Toen de relatie tussen verzoekster en haar echtgenoot enige tijd later (weer) verslechterde, zocht verzoekster hulp bij [aangeklaagde]. Hij was inlevend en zijn hulp en aandacht waren voor haar zeer welkom.

In mei/juni [jaartal] werd verzoekster verliefd op [aangeklaagde]. Gaandeweg werd hun contact dan wel relatie intiemer. Zij stuurde hem liefdesgedichten en verrichtte nog meer parochiale activiteiten waardoor zij elkaar geregeld zagen. Er is tussen [aangeklaagde] en verzoekster sprake geweest van aanhaligheid, lichamelijke aanrakingen, met de handen onder de kleding voelen, op schoot zitten, omhelzingen, (tong)zoenen en [aangeklaagde] heeft zich vijf tot tien keer laten aftrekken door verzoekster.

Samenvattend is binnen de pastorale en afhankelijkheidsrelatie tussen verzoekster en [aangeklaagde] ook een liefdes- en seksuele relatie ontstaan, terwijl verzoekster stuurloos, wanhopig en kwetsbaar was vanwege de rouw om haar doodgeboren kind en haar huwelijksproblemen. Zij had in die omstandigheden daardoor een grote behoefte aan goede pastorale zorg. [aangeklaagde] heeft er geen blijk van gegeven zich er ook maar enigszins bewust van te zijn dat hij onjuist ten opzichte van verzoekster heeft gehandeld, aldus de Klachtencommissie in overweging 4.9 van haar advies. Dat verzoekster verliefd was op [aangeklaagde] en dat de intimiteiten en seksuele handelingen tussen verzoekster en [aangeklaagde] vrijwillig -dat wil zeggen zonder dwang of bedreiging- hebben plaatsgevonden, maakt dat niet anders, aldus de Klachtencommissie in diezelfde overweging van haar advies.

De relatie heeft ongeveer drie jaar geduurd van halverwege [jaartal] tot voorjaar [jaartal]. Verzoekster was bij aanvang ongeveer 39 jaar oud.

3. Het bewijs

Verzoekster heeft als bewijsmiddel bedoeld in artikel 7 sub a van de Compensatieregeling in het geding gebracht het advies van de Klachtencommissie d.d. 13 oktober 2011 (zaaknummer 2010T203), welk advies is gegeven naar aanleiding van de klacht van verzoekster.

In dit advies is de klacht gegrond verklaard. Ook is overgelegd het besluit van het Bisdom Rotterdam d.d. 14 november 2011, waarin staat vermeld, dat de verantwoordelijke kerkelijke gezagsdrager het genoemde advies van de Klachtencommissie heeft overgenomen.

4. Standpunten verzoekster en verweerder

4.1 standpunt verzoekster

Verzoekster is van oordeel dat haar aanvraag voor compensatie beoordeeld dient te worden op basis van de Compensatieregeling voor minderjarigen. Zij heeft daarom op het aanvraagformulier voor compensatie na seksueel misbruik van *meerderjarigen* aangekruist dat in haar geval sprake was van een ‘weerloze toestand’ ten tijde van het seksueel misbruik, in welk geval een beroep op de regeling voor *minderjarigen* open staat. Verzoekster beroept zich daarmee op de bepaling als genoemd in de Inleiding van Compensatieregeling voor meerderjarigen, die in geval van ‘weerloosheid’ van de aanvrager toepasselijkheid van de minderjarigenregeling mogelijk maakt.

Op uitnodiging van de Compensatiecommissie heeft verzoekster haar opvatting dat ten tijde van het seksueel misbruik sprake was van een ‘weerloze toestand’ nader toegelicht bij brief van 26 november 2015 (opgesteld door haar advocaat). Samengevat stelt zij het volgende: Verzoekster was door het verlies van haar [kind] volledig uit balans. Zij en haar toenmalige echtgenoot konden dit grote verdriet niet goed samen verwerken omdat zij ieder op een andere golflengte zaten. Daardoor ontstonden / verergerden huwelijksproblemen. Verzoekster verkeerde in een dermate kwetsbare toestand dat zij niet ‘bereikbaar’ was voor haar omgeving, haar gezin (met hun [aantal] andere kinderen) verwaarloosde en geen realiteitszin meer had. [aangeklaagde] heeft daar misbruik van gemaakt waardoor de problemen vervolgens alleen maar nog groter werden.

Verzoekster was ten tijde van het seksueel misbruik niet in staat met een reële blik op de werkelijkheid haar vrije wil te bepalen en verkeerde in een ‘weerloze toestand’, zoals vermeld in de inleiding van de Compensatieregeling voor meerderjarigen. Om die reden verzoekt zij de Compensatiecommissie haar aanvraag onder de minderjarigenregeling te behandelen.

4.2 standpunt verweerder

Verweerder heeft bij brief van 6 oktober 2015 meegedeeld verzending van het antwoordformulier aan te houden totdat duidelijkheid zou worden verkregen over de regeling (de minderjarigen- of de meerderjarigenregeling) die zou worden toegepast. Nadien, te weten op 20 april 2016, is ter griffie alsnog het antwoordformulier van de zijde van verweerder ontvangen. Verweerder heeft daarop vermeld dat zijn inziens de aanvraag niet onder de ‘minderjarigenregeling’ dient te worden behandeld.

5. Overwegingen Compensatiecommissie

5.1 toepasselijkheid regeling

De Compensatiecommissie is van oordeel dat onder het begrip ‘weerloze toestand’ als bedoeld in de Compensatieregeling voor meerderjarigen (zie de tweede alinea van de Inleiding van de Compensatieregeling voor meerderjarigen, op pagina 2), een toestand dient te worden verstaan, waarbij sprake moet zijn van lichamelijke of geestelijke onmacht, in die zin dat de desbetreffende persoon niet in staat moet worden geacht zijn of haar wil te bepalen. In zijn algemeenheid verstaat de Compensatiecommissie daaronder situaties, waarin sprake is van bewusteloosheid of van een dusdanig ernstige geestelijke of lichamelijke stoornis dat in redelijkheid geoordeeld moet worden dat de betrokkene zijn of haar wil niet kan bepalen.

Voor de beantwoording van de vraag hoe de toestand van verzoekster moet worden beoordeeld, is de toestand van verzoekster ten tijde van het seksueel misbruik bepalend.

Uit de overgelegde verklaring van haar vroegere echtgenoot ([naam ex-echtgenoot]), de verklaring d.d. 11 november 2015 van [naam huisarts] (huisarts) en de tot slot de verklaring d.d. 11 november 2015 van ds. [naam] blijkt eensluidend dat verzoekster zich destijds in een zeer precare en onevenwichtige situatie bevond. De Compensatiecommissie wenst dan ook op geen enkele wijze afbreuk te doen aan deze zeer kwetsbare toestand waarin verzoekster destijds verkeerde en aan de omvang van haar geestelijke nood, zoals ook naar voren komt in de hiervoor genoemde verklaringen en in het relaas van verzoekster zelf. Desalniettemin is de Compensatiecommissie van oordeel dat de situatie van verzoekster ten tijde van het seksueel misbruik niet op één lijn kan worden gesteld met de 'weerloze toestand' als hierboven genoemd. Van bewusteloosheid of van een dusdanig ernstige geestelijke of lichamelijke stoornis dat in redelijkheid geoordeeld dient te worden dat verzoekster haar wil toen niet heeft kunnen bepalen, is mede gelet op de duur van de relatie met [aangeklaagde] - circa drie jaren- naar het oordeel van de Compensatiecommissie niet gebleken. Dit brengt met zich dat niet de Compensatieregeling na seksueel misbruik van minderjarigen, maar de Compensatieregeling voor méérderjarigen van toepassing is op de aanvraag tot compensatie van verzoekster.

5.2 categorie-indeling

Gelet op het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik, zoals vermeld onder 2 en gelet op het geleverde bewijs daarvan zoals vermeld onder 3, oordeelt de Compensatiecommissie dat een indeling van de aanvraag tot financiële compensatie in categorie 2, zoals nader omschreven in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen, haar juist voorkomt. Er is gedurende een langere periode van circa drie jaar sprake geweest van een intieme dan wel liefdesrelatie binnen een pastorale relatie, waarbij sprake is geweest van lichamelijke liefkozingsen en seksuele handelingen.

Ten overvloede merkt de Compensatiecommissie nog op dat hoewel hier sprake kan zijn van seksueel misbruik dat in meerdere categorieën zou kunnen vallen, voor de te adviseren uitkering volgens de toelichting op de Compensatieregeling alleen de hoogste categorie geldt (zie Toelichting op de Compensatieregeling, paragraaf De categorieën, 4^e alinea).

6. Bedrag financiële compensatie

6.1 algemeen

De Compensatieregeling voor meerderjarigen kent, zoals de toelichting bij de Compensatieregeling het omschrijft, een tegemoetkoming naar billijkheid in de schade ontstaan door seksueel misbruik. In een aantal gevallen zal de compensatie de schade dekken, in een aantal gevallen zal dat niet zo zijn. De in deze regeling omschreven compensatie heeft het karakter van smartengeld ter erkenning van het jegens verzoekster gepleegde seksueel misbruik en ter genoegdoening van het geschokte rechtsgevoel. Het is bedoeld om een materiële vergoeding te bieden ter verzachting van het gedurende vele jaren ondergane psychisch leed, de pijn, het verdriet en de gederfde levensvreugde. Tevens is de vergoeding, zoals de toelichting op de regeling vermeldt, bestemd voor vergoeding van sommige uitgaven die gedaan zijn ten gevolge van het misbruik.

6.2 te adviseren bedrag

Op grond van de onder 2 vermelde feiten en omstandigheden en de onder 5.1 weergegeven overwegingen is de Compensatiecommissie van oordeel dat indeling in categorie 2, zoals geformuleerd in artikel 5 sub 2 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen aan de orde is.

De Compensatieregeling voor meerderjarigen biedt geen ruimte om eventuele (substantiële) vermogensschade in haar oordeel te betrekken. Alle feiten en omstandigheden afwegend komt de Compensatiecommissie tot het oordeel dat betaling van een bedrag van €7.500,-- geadviseerd dient te worden. Bij de bepaling van de hoogte van het te adviseren compensatiebedrag weegt de Compensatiecommissie nadrukkelijk mee dat verzoekster door het verlies van haar [kind] en haar (mede daardoor verergerde) huwelijksproblemen destijds in grote geestelijke nood verkeerde en uiterst kwetsbaar was, terwijl [aangeklaagde] -als haar pastoraal verzorger- daarvan op de hoogte was, geen afstand heeft gehouden en de seksuele relatie liet ontstaan en voortduren.

6.3 vergoeding kosten juridische bijstand

Op grond van artikel 18 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen bestaat er voor verzoekster geen aanspraak op vergoeding van kosten van rechtsbijstand.

7. Slotsom

7.1 De Compensatiecommissie heeft kennisgenomen van alle stukken in het onderhavige dossier en is op grond daarvan tot het oordeel gekomen dat de onderhavige aanvraag gelet op de bepalingen van de Compensatieregeling voor meerderjarigen dient te worden ingedeeld in categorie 2 en dat het hierna te vermelden bedrag voor betaling in aanmerking dient te komen.

7.2 Betaling van compensatie geschiedt zonder dat van de verzoekster tot compensatie finale kwijting ter zake van schadevergoeding wegens seksueel misbruik wordt verlangd.

7.3 Deze beslissing van de Compensatiecommissie geldt als bindend advies voor verweerder en is noch voor verzoekster, noch voor verweerder vatbaar voor enige vorm van beroep bij de Compensatiecommissie.

8. Het advies

De Compensatiecommissie komt tot een indeling van de aanvraag van verzoekster in categorie 2 van de Compensatieregeling voor meerderjarigen en adviseert verweerder betaalbaar te stellen een bedrag van €7.500,-- te betalen binnen zes weken te rekenen vanaf de dag na deze uitspraak.

Deze beslissing is gewezen door de Compensatiecommissie in de samenstelling mr. B. H. (voorzitter), mr. D.J. van der K. en mr. K.H. F., bijgestaan door mr. E.B. S.-van C., griffier, op 20/04/2016 en is ondertekend door de voorzitter.

voorzitter